

Hämeen ELY-keskuksen rahoituskatsaus, tammi–kesäkuu 2013

Hämeen ELY-keskus myönsi alkuvuonna 2013 rahoitusta Hämeen maakuntien työllisyyden, yritystoiminnan ja ympäristön kehittämiseen yhteensä lähes 86 miljoonaa euroa. Kasvu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden oli lähes 5 miljoonaa euroa. Viime vuoden alkuvuoteen verrattuna maatalojen kehittämiseen käytetyt määrärahat kasvoivat eniten ja yritysten toimintaympäristön kehittämiseen käytetyt määrärahat puolestaan vähenivät merkittävimmin.

RAHOITUSPÄÄTÖKSET (€)	2011	2012	1-6 2013
TYÖLLISYYS, YRITTÄJYYS JA OSAAMINEN	49 808 000	48 897 000	48 192 000
TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA (Tekes)	13 432 916	9 915 344	6 283 455
YRITYSTEN KEHITTÄMINEN JA INVESTOINNIT	7 430 443	8 048 409	5 125 010
YRITYSTEN TOIMINTAYMPÄRISTÖT	2 197 155	4 305 021	986 730
ESR-HANKKEET	9 746 992	8 800 923	4 756 316
MAATILOJEN KEHITTÄMINEN	13 985 519	14 925 105	12 840 663
MAASEUDUN KEHITTÄMINEN	8 387 653	7 728 153	4 445 800
KALATALOUS	2 087 528	1 462 957	764 095
YMPÄRISTÖ	2 715 055	2 976 001	2 519 373
YHTEENSÄ	109 791 261	107 058 913	85 913 442

Hämeen ELY-keskuksen rahoitus tammi-kesäkuu 2013

Työllistämishankkeiden keskeisinä kohderyhminä nuoret ja pitkäaikaistyöttömät

Työllistämismäärärahoja oli käytettävissä hieman edellisvuotta vähemmän. Työvoimakoulutuksen osuutta supistettiin noin miljoonalla eurolla ja määrärahaa suunnattiin tukityöllistämiseen kunnille ja kuntayhtymille, yksityiselle sektorille sekä työmarkkinatuella oleville. Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinnoissa painotettiin palvelutyön, terveydenhuolto- ja sosiaalialan sekä eri teollisuusalojen työtehtäviin tähtäävää koulutusta. Edellisen vuoden tapaan rahoitettiin merkittävästi kolmannen sektorin toimijoiden toteuttamia työllisyyspoliittisia hankkeita erityisesti nuorten ja pitkään työttömänä olleiden tilanteen parantamiseksi. Kuntakokeilut ovat käynnistyneet odotetusti, ja niihin suunnattiin rahoitusta 1,8 miljoonaa euroa.

Hämeen ELY-keskus kanavoi TE-toimiston kautta työllisyysmäärärahoja mm. aloittavien yrittäjien starttirahoihin 3,4 miljoonaa euroa. Uusien yritysten perustamisaktiivisuus kuitenkin laski; starttirahalla aloitti ensimmäisen vuosipuoliskon aikana 178 uutta yrittäjää, mikä oli lähes sata vähemmän kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. Taantuma näkyy vahvasti yritysten perustamishalukkuudessa.

Tekes-rahoituksessa ympäristöteema vahvasti esillä

Tekes-rahoitusta myönnettiin Hämeeseen yhteensä noin 6,3 miljoonaa euroa, josta Päijät-Hämeen osuus oli noin 47 ja Kanta-Hämeen noin 53 prosenttia. Ympäristömyönteisten tuotteiden ja prosessien kehittäminen on ollut alkuvuonna merkittävästi esillä rahoitustoiminnassa. Yli 40 prosenttia hankkeista ja noin neljännes myönnetystä rahoituksesta kohdentui ympäristöliiketoiminnan kehittämiseen. Hämeessä sijaitsevien tutkimuslaitosten, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen aktiivisuus hakea Tekes-rahoitusta on ollut edelleen laimeaa ja tutkimushakemusten hyväksymisprosentti alhainen.

Yritysten investointi- ja kehittämisrahoituksen määrä kasvoi

Hämeen ELY-keskus myönsi pienten ja keskisuurten yritysten investointeihin ja kehittämishankkeisiin rahoitusta yhteensä noin 5,1 milj. euroa, josta 60 prosenttia kohdistui Päijät-Hämeeseen ja 40 Kanta-Hämeeseen. Valmistavan teollisuuden osuus rahoituksesta oli lähes 60

prosenttia, loppuosa rahoituksesta kohdistuessa palveluiden kehittämiseen. Suurin yksittäinen hanke oli Riihimäellä sijaitsevan Pinline Oy:n pesuainetehtaan laajennushanke. Rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden takia yritys ei ole vielä käynnistänyt rakennushanketta.

Toimialoista kone- ja metallituotteiden valmistus oli suurin rahoituksen saaja. Uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittäminen oli useimmiten merkittävin myönteisen rahoituspäätöksen kriteeri. Pk-yritysten toimintaympäristön kehittämiseen oli käytettävissä vertailuvuotta vähemmän rahoitusta. Energiatuki kohdistui aiempaa enemmän sähkön kulutuksen vähentämiseen liittyviin toimiin, kuten Led-valaistuksen käyttöönottoon teollisuuden ja kaupan toimitiloissa.

ESR-hankkeissa kohderyhminä mm. syrjäytymisvaarassa olevat nuoret sekä nais- ja pienyrittäjät

ESR-rahoituksen painopisteinä olivat vuoden 2013 alkupuoliskolla päätetyissä uusissa hankkeissa mm. pk-yritysten innovaatio- ja kaupallistamisosaamisen kehittäminen, yrityksille suunnattujen neuvontapalvelujen kehittäminen sekä nais- ja pienyrittäjyyden edistäminen. Useissa hankkeissa painopisteinä olivat myös nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn liittyvät teemat sekä vaikeammin työllistettävien työllistymisen edistäminen; esimerkkinä mm. Hämeenlinnassa toteutettava Vaihtoehtoinen työkokeilu VALO-hanke, jossa tarjotaan mahdollisuus suorittaa valmiiksi keskenjääneet opinnot tai täydentää niitä. Päijät-Hämeessä rahoitetaan mm. Opinpaja-hanketta, jossa kohderyhminä ovat syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Hämeen ELY-keskuksen rahoituksella on pyritty tukemaan maakuntien kehittämisen painopistevalintoja, Päijät-Hämeessä mm. liikuntaneuvonnan käyttöä terveyspalveluissa ja Kanta-Hämeessä maakunnan keskeisen teollisuudenalan, metalliteollisuuden, opetusmenetelmien kehittämistä.

Maaseudun hankerahoitusta mm. laajakaistarakentamiseen

Maaseudun hankerahaa käytettiin maaseudun laajakaistaverkoston rakentamiseen rahoittamalla kyläverkko-hankkeet Asikkalaan ja Hämeenlinnan Tuulokseen. Hankerahoitusta suunnattiin myös Kasvua Hämeessä maa- ja elintarviketalouden hankkeiden lisärahoitukseen. Yritystukiin käytettiin alkuvuonna vajaa neljännes ELY-keskuksen maaseuturahoituksesta, joten yritystukirahaa on vielä käyttämättä. Leader -toimintaryhmien ohjelmat toteutuivat suhteessa käytettävissä oleviin rahoituskehyksiin odotusten mukaisesti.

Kotieläintilojen investoinnit selvässä kasvussa

Maatilojen sukupolvenvaihdoksiin sekä investointeihin myönnettiin tammi-kesäkuussa rahoitusta yhteensä 12,8 milj. euroa, mikä on yli 40 prosenttia enemmän kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Sukupolvenvaihdosten rahoitus säilyi aikaisempien vuosien tasolla. Sen sijaan kotieläintalouden (maito, naudanliha, sika ja lammas) tuotantorakennusten investoinnit ovat lisääntyneet merkittävästi. Sama kehitys on jatkunut myös syksyn hakukierroksella.

Elinkeinokalatalouden rahoituksessa hiljainen vaihe

Elinkeinokalatalouden rahoitus on Hämeessä ja Pirkanmaalla tyrehtynyt. Tähän on vaikuttanut mm. kalanjalostuksen ja kalan tukkukaupan rahoituskriteerien kiristyminen sekä rahoituskehysten täyttyminen ohjelmakauden lähestyessä loppuaan. Investointihalukkuutta ja rahoitustarvetta kasvavalla jalostussektorilla kyllä tuntuisi olevan. Kalatalouden alkutuotanto on nostettu rahoituksen painopisteeksi, mutta ammattikalastajien ja vesiviljely-yritysten rahoitushakemuksia on viime vuosina ollut kovin vähän. Tähän vaikuttanee mm. ammattikalastajien epävarmuus kalastuslupien jatkuvuudesta tulevaisuudessa. Kalavesien hoitoon ja vapaa-ajankalastukseen osoitetut varat ovat suunnilleen edellisvuosien hyvällä tasolla.

Ympäristöhankkeiden rahoitus viime vuoden tasolla

Hämeen ELY-keskuksen ympäristörahoitukseen käytettiin alkuvuonna 2013 noin 2,5 milj. euroa. Ympäristörahoitus koostui mm. vesihuoltohankkeista, vesistökuunnostuksista, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuksesta, EAKR-rahoitteisista ympäristöhankkeista sekä rakennusperinnön säilymistä edistävästä rahoituksesta. Merkittävimpiin yksittäisiin rahoitettuihin hankkeisiin kuului Hämeenlinnan Teuron vanhan sahan maaperän kunnostustyö, jota ELY-keskus rahoitti 0,5 milj. eurolla. EAKR-rahoitus on suuntautunut vuonna 2013 Päijät-Hämeeseen, jossa on tuettu vesistöjen kunnostamista ja pohjavesikartoituksia. Rahoitusta on myönnetty myös Heinolan vanhan hautausmaan ja kappelin kunnostukseen.

Lisätietoja: Ylijohtaja Pekka Savolainen, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 171
Johtaja Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 148